

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 584/2008

z dnia 20 czerwca 2008 r.

wykonujące rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wspólnotowego celu ograniczenia częstości występowania *Salmonelli enteritidis* i *Salmonelli typhimurium* u indyków

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność⁽¹⁾, w szczególności jego art. 4 ust. 1 i art. 13,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 jest zapewnienie podjęcia właściwych i skutecznych środków w zakresie wykrywania i zwalczania salmonelli oraz innych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych na wszystkich stosownych etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji, w szczególności na etapie produkcji pierwotnej, w celu ograniczenia częstości ich występowania i zmniejszenia zagrożenia, jakie stanowią one dla zdrowia publicznego.
- (2) Rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 przewiduje ustanowienie celu wspólnotowego dotyczącego ograniczenia częstości występowania u indyków wszystkich serotypów salmonelli mających znaczenie dla zdrowia publicznego na etapie produkcji pierwotnej. Ograniczenie to jest istotne, ponieważ zgodnie z tym rozporządzeniem od dnia 12 grudnia 2010 r. w odniesieniu do świeżego mięsa pochodzącego z zakażonych stad indyków będą stosowane rygorystyczne środki. W szczególności świeże mięso drobiowe, w tym mięso indyków, nie może być wprowadzane do obrotu z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi, chyba że spełnia następujące kryterium: „*Salmonella*: nie stwierdzono obecności w 25 gramach”.
- (3) Rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 stanowi, że wspólnotowy cel ma obejmować liczbowe wyrażenie maksymalnej wartości procentowej jednostek epidemiologicznych z wynikiem pozytywnym i/lub minimalnej wartości procentowej ograniczenia liczby jednostek epidemiologicznych z wynikiem pozytywnym, maksymalny termin, w jakim cel musi zostać osiągnięty oraz określenie systemów badawczych koniecznych do zweryfikowania, czy cel został osiągnięty. W stosownych przypadkach ma ono również obejmować określenie serotypów o znaczeniu dla zdrowia publicznego.
- (4) Rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 stanowi, że przy określaniu celów wspólnotowych należy uwzględnić doświadczenia zdobyte w ramach obowiązujących krajowych środków kontroli oraz informacje przedłożone Komisji lub Europejskiemu Urzędowi ds. Bezpieczeństwa Żywności w ramach obowiązujących wymogów wspólnotowych, w szczególności w ramach informacji przewidzianych w dyrektywie 2003/99/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych⁽²⁾, w szczególności w jej art. 5.
- (5) Rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 stanowi, że przy określaniu każdego celu wspólnotowego Komisja dostarcza analizę jego przewidywanych kosztów oraz korzyści. Niemniej jednak, w drodze odstępstwa możliwe jest określenie na okres przejściowy celu wspólnotowego dla indyków, w zakresie *Salmonelli enteritidis* oraz *Salmonelli typhimurium*, bez przeprowadzenia takiej analizy.
- (6) Zebrano zatem porównywalne dane na temat częstości występowania serotypów *Salmonelli* w stadach indyków w państwach członkowskich, zgodnie z decyzją Komisji 2006/662/WE z dnia 29 września 2006 r. w sprawie wkładu finansowego Wspólnoty na rzecz badania podstawowego dotyczącego występowania bakterii salmonelli u indyków prowadzonego w państwach członkowskich⁽³⁾.
- (7) Rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 przewiduje, że w okresie przejściowym trwającym trzy lata cel wspólnotowy w odniesieniu do indyków ma objąć *Salmonellę enteritidis* i *Salmonellę typhimurium*. Po tym okresie można uwzględnić inne serotypy mające znaczenie dla zdrowia publicznego.
- (8) Aby móc sprawdzać postępy w realizacji celu wspólnotowego, należy w niniejszym rozporządzeniu wskazać konieczność powtarzania pobierania próbek w stadach indyków.
- (9) Zgodnie z art. 15 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 skonsultowano się z Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) w sprawie ustanowienia celu wspólnotowego w odniesieniu do indyków.

⁽¹⁾ Dz.U. L 325 z 12.12.2003, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1237/2007 (Dz.U. L 280 z 24.10.2007, s. 5).

⁽²⁾ Dz.U. L 325 z 12.12.2003, s. 31. Dyrektywa zmieniona dyrektywą Rady 2006/104/WE (Dz.U. L 363 z 20.12.2006, s. 352).

⁽³⁾ Dz.U. L 272 z 3.10.2006, s. 22.

- (10) Grupa Zadaniowa EFSA ds. Gromadzenia Danych o Chorobach Odzwierzęcych przyjęła dnia 28 kwietnia 2008 r. sprawozdanie z analizy badań występowania *Salmonelli* w stadach indyków w UE, w latach 2006–2007 (Report on the Analysis of the baseline survey on the prevalence of *Salmonella* in flocks of turkeys in the EU, 2006–2007, Part A: *Salmonella* prevalence estimates).
- (11) Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 646/2007 z dnia 12 czerwca 2007 r. wykonującym rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wspólnotowego celu ograniczenia częstości występowania *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium* u brojlerów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1091/2005⁽¹⁾ należy użyć przynajmniej dwóch par okładzin na buty/skarpety, aby w stadach brojlerów pobrać próbki w kierunku *Salmonelli*. Nowe dowody naukowe świadczą o tym, że użycie jednej pary okładzin butów/skarpet w połączeniu z próbką kurzu jest przynajmniej tak skuteczne, jak pobieranie próbek dwoma parami okładzin butów/skarpet. Takie połączenie powinno być więc dozwolone jako alternatywna metoda pobierania próbek, w związku z czym należy odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 646/2007.
- (12) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cel wspólnotowy

1. Cel wspólnotowy, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia nr 2160/2003, dotyczący ograniczenia występowania *Salmonelli enteritidis* i *Salmonelli typhimurium* u indyków („cel wspólnotowy”), jest następujący:
- a) ograniczenie maksymalnej wartości procentowej stad indyków rzeźnych z wynikiem pozytywnym w odniesieniu do *Salmonelli enteritidis* oraz *Salmonelli typhimurium* do 1% lub mniej do dnia 31 grudnia 2012 r.; oraz
- b) ograniczenie maksymalnej wartości procentowej dorosłych stad hodowlanych indyków z wynikiem pozytywnym

w odniesieniu do *Salmonelli enteritidis* oraz *Salmonelli typhimurium* do 1% lub mniej do dnia 31 grudnia 2012 r.

Jednakże w państwach członkowskich, w których istnieje mniej niż 100 dorosłych stad hodowlanych bądź stad indyków rzeźnych, cel wspólnotowy wynosi nie więcej niż jedno stado dorosłe hodowlane lub stado indyków rzeźnych z wynikiem pozytywnym do dnia 31 grudnia 2012 r.

2. System badawczy, przy pomocy którego sprawdza się postępy w realizacji celu wspólnotowego, jest określony w załączniku.

3. Komisja bierze pod uwagę przegląd celu i systemu badawczego opisanego w załączniku, w oparciu o doświadczenia zdobyte w 2010 r., czyli w ciągu pierwszego roku narodowych programów kontroli, jak określono w art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003.

Artykuł 2

Zmiana rozporządzenia (WE) nr 646/2007

W załączniku do rozporządzenia (WE) nr 646/2007 dodaje się akapity w brzmieniu:

1) pod koniec pkt 2:

„Właściwy organ może również zdecydować o użyciu jednej pary okładzin na buty na 100 % powierzchni brojlerni w połączeniu z próbką kurzu, pobieraną w wielu miejscach w całej brojlerni z powierzchni charakteryzujących się widoczną obecnością kurzu.”;

2) po drugim akapicie w ppkt 3.1:

„Zaleca się oddzielną analizę próbki kurzu. Właściwy organ może jednak zdecydować o przeanalizowaniu tej próbki razem z parą okładzin na buty/skarpety.”.

Artykuł 3

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 1 ust. 1 i 3 oraz art. 2 stosuje się od dnia 1 lipca 2008 r., a art. 1 ust. 2 stosuje się od dnia 1 stycznia 2010 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 czerwca 2008 r.

W imieniu Komisji
Androulla VASSILIOU
Członek Komisji

⁽¹⁾ Dz.U. L 151 z 13.6.2007, s. 21.

ZAŁĄCZNIK

System badawczy konieczny do sprawdzania postępów w realizacji celu wspólnotowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2**1. Częstotliwość i sposób pobierania próbek**

- a) Pobieranie próbek odnosi się do wszystkich stad indyków rzeźnych i hodowlanych objętych zakresem rozporządzenia (WE) nr 2160/2003.
- b) Pobieranie próbek w stadach indyków przeprowadza właściwy organ z inicjatywy podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze.
 - (i) Pobieranie próbek w stadach indyków rzeźnych i hodowlanych z inicjatywy podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze odbywa się zgodnie z art. 5 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 w ciągu trzech tygodni przed przemieszczeniem ptaków do rzeźni. Wyniki pozostają ważne tylko przez okres najwyżej sześciu miesięcy po pobraniu próbek, konieczne może być zatem powtórzenie czynności pobierania próbek w tym samym stadzie.
 - (ii) Ponadto pobieranie próbek w stadach indyków hodowlanych z inicjatywy podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze odbywa się:
 - w stadach w okresie odchowu: jednodniowych, czterotygodniowych oraz na dwa tygodnie przed osiągnięciem fazy nieśności lub przeniesieniem do jednostki nieśnej,
 - w stadach dorosłych: przynajmniej co trzy tygodnie w fazie nieśności w gospodarstwie lub w wylęgarni.
 - (iii) Pobieranie próbek przez właściwy organ jest prowadzone co najmniej:
 - raz w roku we wszystkich stadach w 10 % gospodarstw utrzymujących co najmniej 250 dorosłych indyków hodowlanych między 30 a 45 tygodniem życia, jak również we wszystkich gospodarstwach, w których w ciągu wcześniejszych 12 miesięcy wykryto *Salmonellę enteritidis* lub *Salmonellę typhimurium* oraz we wszystkich gospodarstwach utrzymujących stada elitarne, praparodzielskie i prarodzielskie indyków; takie pobieranie próbek może się również odbywać w wylęgarni,
 - we wszystkich gospodarstwach w przypadku wykrycia *Salmonelli enteritidis* lub *Salmonelli typhimurium* w próbkach pobranych w wylęgarni przez podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze lub w ramach kontroli urzędowych, w celu zbadania pochodzenia zakażenia,
 - raz w roku we wszystkich stadach w 10 % gospodarstw utrzymujących przynajmniej 500 indyków rzeźnych, a ponadto:
 - we wszystkich stadach w gospodarstwie, jeżeli w jednym stadzie uzyskano pozytywny wynik badania na *Salmonellę enteritidis* lub *Salmonellę typhimurium* na podstawie próbek pobranych przez podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze, chyba że mięso indyków z tych stad jest przeznaczone do przemysłowej obróbki cieplnej lub innego rodzaju obróbki eliminującego *Salmonellę*, oraz
 - we wszystkich stadach w gospodarstwie, jeżeli w jednym stadzie uzyskano pozytywny wynik badania na *Salmonellę enteritidis* lub *Salmonellę typhimurium* w poprzedniej fazie pobierania próbek przez podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze, oraz
 - za każdym razem, gdy właściwy organ uzna to za niezbędne.

Pobranie próbek przeprowadzone przez właściwy organ może zastąpić pobranie próbek z inicjatywy podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze.

2. Procedura pobierania próbek**2.1. Pobieranie próbek w wylęgarni**

Pobieranie próbek odbywa się w wylęgarni zgodnie z przepisami określonymi w ppkt 2.2.1 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1003/2005 ⁽¹⁾.

2.2. Pobieranie próbek w gospodarstwie**2.2.1. Indyki hodowlane**

Pobieranie próbek odbywa się zgodnie z przepisami określonymi w ppkt 2.2.2 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1003/2005.

⁽¹⁾ Dz.U. L 170 z 1.7.2005, s. 12.

2.2.2. Indyki rzeźne

Należy użyć co najmniej dwóch par okładzin na buty/skarpety. W przypadku stad indyków chowanych na wolnym wybiegu próbki pobiera się jedynie w obrębie pomieszczenia. Wszystkie okładziny na buty/skarpety muszą być zgromadzone w jednej próbce.

W stadach poniżej 100 indyków, gdzie nie można zastosować okładzin na buty/skarpety, ponieważ dostęp do pomieszczenia nie jest możliwy, okładziny można założyć na ręce w rękawicach i potrzeć o powierzchnię zanieczyszczoną świeżymi odchodami, lub gdy nie jest to wykonalne, zastosować inne techniki pobierania próbek odchodów.

Przed założeniem okładzin na buty/skarpety powierzchnię okładzin na buty/skarpety należy nawilżyć rozcieńczalnikiem maksymalnego odzysku (MRD: 0,8 % chlorku sodu, 0,1 % peptonu w sterylnej dejonizowanej wodzie) lub sterylną wodą lub innym rozcieńczalnikiem zaakceptowanym przez krajowe laboratorium referencyjne, o którym mowa w art. 11 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003. Nie wolno używać do tego celu wody z fermy zawierającej środki przeciwdrobnoustrojowe lub inne środki odkażające. Najprostszym sposobem nawilżenia okładzin na buty jest wlanie płynu do środka przed ich założeniem. Przed użyciem okładzin na buty lub skarpet można również zastosować autoklaw z rozcieńczalnikiem w torebce lub słoiku autoklawu. Rozcieńczalniki można też zastosować po założeniu butów przy użyciu aerozolu lub tryskawki.

Należy dopilnować, aby wszystkie części pomieszczenia były proporcjonalnie uwzględnione w próbie. Każda para powinna odpowiadać około 50 % powierzchni pomieszczenia.

Właściwy organ może również zdecydować o użyciu jednej pary okładzin na buty na 100 % powierzchni pomieszczenia w połączeniu z próbką kurzu, pobraną w wielu miejscach całego pomieszczenia z powierzchni charakteryzujących się widoczną obecnością kurzu.

Po zakończeniu pobierania próbek należy zdjąć okładziny na buty/skarpety, tak aby nie usunąć przylegającego do nich materiału. Aby zachować materiał, okładziny na buty można odwrócić na drugą stronę. Należy je umieścić w torebce lub w naczyniu i opatrzyć opisem.

Właściwy organ nadzoruje podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze, gwarantując właściwe stosowanie procedury pobierania próbek.

W przypadku pobierania próbek przez właściwy organ w związku z podejrzeniem zakażenia *Salmonellą* w stadzie w danym gospodarstwie i we wszystkich innych przypadkach uznanych za stosowne wystarczy, aby właściwy organ przeprowadził kolejne odpowiednie badania, tak aby stosowanie środków przeciwbakteryjnych w stadach indyków nie wpływało na wyniki badań na *Salmonellę* w tych stadach.

W przypadku, gdy nie zostaną wykryte *Salmonella enteritidis* ani *Salmonella typhimurium*, a zostaną wykryte środki przeciwdrobnoustrojowe lub efekt hamujący mnożenie się bakterii, dane stado indyków uznaje się za zakażone w rozumieniu celu wspólnotowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2.

3. Badanie próbek

3.1. Transport i przygotowanie próbek

Próbki są przesyłane przesyłką ekspresową lub kurierską do laboratoriów, o których mowa w art. 11 i 12 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003, w ciągu 24 godzin od ich pobrania. Jeżeli próbki nie zostaną wysłane w ciągu 24 godzin, należy je przechowywać w chłodziarce. W laboratorium próbki powinny być przechowywane w stanie schłodzonym aż do badania, które powinno rozpocząć się w ciągu 48 godzin po ich przyjęciu oraz w ciągu 96 godzin po pobraniu próbek.

Należy ostrożnie rozpakować parę (pary) okładzin na buty/skarpety, aby uniknąć usunięcia przylegających odchodów, zebrać je i umieścić w 225 ml zbuforowanej wody peptonowej (BPW), ogrzanej wcześniej do temperatury pokojowej. Okładziny na buty/skarpety powinny być w całości zanurzone w BPW, konieczne może być więc dodanie większej ilości BPW.

Zaleca się oddzielną analizę próbki kurzu. Właściwy organ może jednak zdecydować o przeanalizowaniu tej próbki razem z parą okładzin na buty/skarpetki.

Należy wirować próbkę do pełnego nasycenia, następnie kontynuować hodowlę zgodnie z metodą wykrywania opisaną w pkt 3.2.

Pobieranie próbek (np. z wylęgarni) odbywa się zgodnie z przepisami określonymi w ppkt 2.2.2 załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1003/2005.

Jeżeli uzgodnione zostaną normy ISO dotyczące przygotowywania odchodów do badań na wykrycie *Salmonelli*, mają one zastosowanie i zastępują przepisy dotyczące przygotowania próbek określone w tym punkcie.

3.2. Metoda wykrywania

Należy stosować metodę wykrywania zalecaną przez wspólnotowe laboratorium referencyjne (CRL) ds. badania salmonelli w Bilthoven w Niderlandach.

Metoda ta jest opisana w załączniku D do normy ISO 6579 (2002): „Detection of *Salmonella* spp. in animal faeces and in samples of the primary production stage” (Wykrywanie *Salmonelli* spp. w odchodach zwierzęcych oraz w próbkach z pierwotnego etapu produkcji). Należy stosować najbardziej aktualną wersję załącznika D.

W tej metodzie wykrywania w charakterze pojedynczego ośrodka selektywnego wzbogacania stosuje się ośrodek półstały (zmodyfikowany półstały ośrodek Rappaporta-Vassiladis, MSRV).

3.3. Określanie serotypów

Przynajmniej jeden izolat z każdej próbki powinien zostać oznaczony przy użyciu schematu Kaufmanna-White'a.

3.4. Metody alternatywne

W odniesieniu do próbek pobieranych z inicjatywy podmiotu prowadzącego przedsiębiorstwo spożywcze, zamiast metod przygotowywania próbek, wykrywania i określania serotypów, przewidzianych w ppkt 3.1, 3.2 i 3.3 niniejszego załącznika, można zastosować metody analizy przewidziane w art. 11 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 ⁽¹⁾, jeżeli zostały one zatwierdzone zgodnie z EN/ISO 16140/2003.

3.5. Przechowywanie szczepów

Laboratoria dopilnowują, aby przynajmniej jeden wyizolowany szczep *Salmonelli* spp. rocznie na pomieszczenie był pobierany przez właściwy organ i przechowywany do celów przeprowadzenia w przyszłości fagotypowania lub oznaczania wrażliwości na środki przeciwdrobnoustrojowe, z zastosowaniem zwykłych metod zbioru kultury, które muszą zapewniać integralność szczepów przez co najmniej dwa lata.

4. Wyniki i sprawozdawczość

4.1. Wykrywanie *Salmonelli enteritidis* lub *Salmonelli typhimurium*

Laboratorium niezwłocznie zgłasza wszystkie przypadki wykrycia *Salmonelli enteritidis* lub *Salmonelli typhimurium* właściwemu organowi, podając przy tym dane gospodarstwa i stada.

4.2. Obliczanie częstości występowania dla sprawdzenia celu wspólnotowego

Stado indyków jest uważane za pozytywne na potrzeby sprawdzenia realizacji celu wspólnotowego, jeśli kiedykolwiek wykryto obecność *Salmonelli enteritidis* lub *Salmonelli typhimurium* (innych niż szczepy szczepionki) w stadzie.

Stada indyków o wyniku pozytywnym są liczone tylko raz dla serii, bez względu na liczbę przeprowadzonych operacji pobierania próbek i badań, a informacje o nich są przekazywane tylko w pierwszym roku, w którym próba była pozytywna.

Częstość występowania oblicza się oddzielnie dla stad indyków rzeźnych i dorosłych stad indyków hodowlanych.

⁽¹⁾ Dz.U. L 165 z 30.4.2004, s. 1.

4.3. Sprawozdania roczne

Sprawozdania roczne zawierają:

- a) łączną liczbę stad indyków rzeźnych i dorosłych indyków hodowlanych, z których właściwy organ lub podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze pobrał próbki;
- b) łączną liczbę stad indyków rzeźnych i dorosłych indyków hodowlanych, zakażonych *Salmonellą enteritidis* lub *Salmonellą typhimurium*;
- c) wszystkie serotypy wyizolowanej *Salmonelli* (w tym serotypy inne niż *Salmonella enteritidis* i *Salmonella typhimurium*) oraz liczbę stad zakażonych na serotyp;
- d) objaśnienia do wyników, w szczególności dotyczących wyjątkowych przypadków.

Wyniki i wszelkie dodatkowe istotne informacje są przekazywane w ramach sprawozdania na temat tendencji i źródeł, przewidzianego w art. 9 ust. 1 dyrektywy 2003/99/WE ⁽¹⁾.

4.4. Informacje dodatkowe

Dla celów analizy dokonywanej na poziomie krajowym lub przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności, i na jego prośbę, należy udostępnić co najmniej następujące informacje o każdym zbadanym stadzie indyków:

- a) próbki pobrane przez właściwy organ lub przez podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze;
- b) informacje dotyczące gospodarstwa, które pozostają bez zmian w miarę upływu czasu;
- c) informacje dotyczące pomieszczenia, które pozostają bez zmian w miarę upływu czasu;
- d) miesiąc pobrania próbki.

⁽¹⁾ Dz.U. L 325 z 12.12.2003, s. 31.